FEBRUARI
MAART 1944

1e JAARGANG
No 3 en 4

LUISTER EENS UIT

MAANDBLAD VOOR DE KRIJGSGEVANGEN NEDERLANDSCHE ONDEROFFICIEREN
TE KOBIERZYN (G.G.)
DIRECTEUR: J.J. V.D. WEGEN
HOOFDREDACTEUR: C.E. DE JONGH
REDACTEUR: W. VINK
ILLUSTRATOR: P.J.A. JANSEN
MEDEWERKENDEN: P.A.C.M. VAN ROEMBURG EN J.H. SONDERMEIJER.

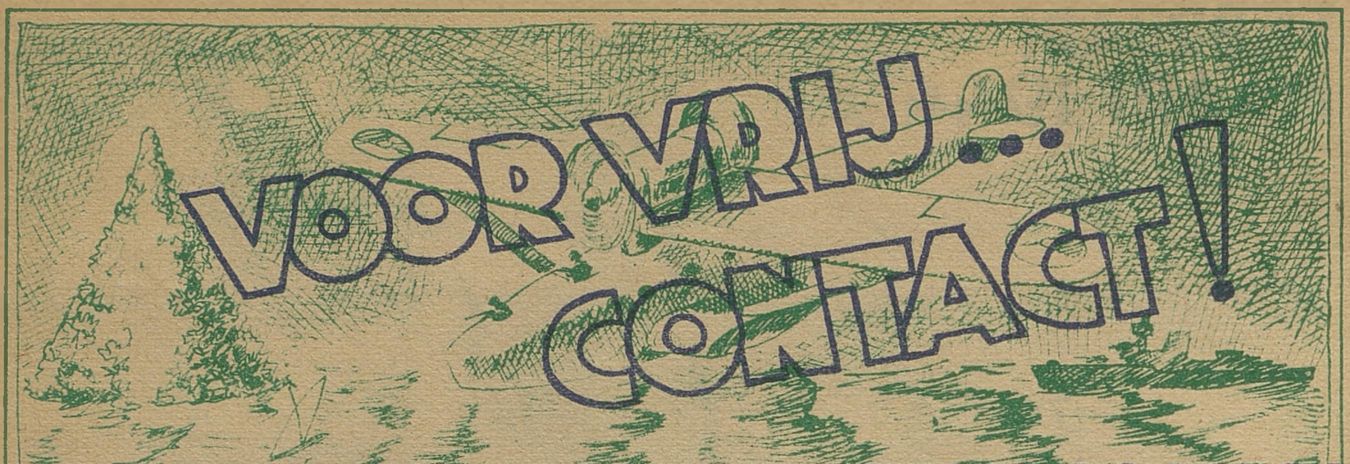
INHOUD

ONZE TAAK

Toen wij het vorige jaar, als enkelen uit velen, gedwongen werden ons betrekkelijk rustig burgerbestaan vaarwel te zeggen om het lot der onfortuinlijken te gaan deelen waren wij onbekend met de eischen welke de krijgsgevangenschap in lichamelijk en geestelijk opzicht aan ons zou stellen. Thans, na verschillende phazen van het leven achter prikkeldraad te hebben doorleefd, moet het ons duidelijk zijn, dat alleen hij, die nauwkeurige zorg besteed heeft aan zijn lichamelijk en geestelijk welzijn, ongeschonden in de kring zijner familie kan terug keeren. Het moet ons duidelijk zijn, dat wij hun, die in het Vaderland op ons wachten, verschuldigd zijn er voor te zorgen, dat wij na onzen terugkeer in staat zijn direct den last te verlichten van haar, die nu in deze zorgelijke tijden alle verantwoording alleen moet dragen. Op deze wijze alleen kunnen we een dank-monument oprichten voor haar, die door haar ontelbare goede zorgen, het leven voor ons zooveel draagelijker gemaakt heeft. Juist nu ervaren wij hoe sterk de band is welke ons aan ons gezin en onze familie bindt en daarom is het onze taak al het mogelijke te doen de oeroude stelling: Een gezonde geest in een gezond lichaam" tot een feit te maken.

J.J. v.d. Wegen.
107284.

VLIEGTOCHT GROEP IV DORNIERS IN N.O.I.

Voor de manoeuvres in de Groote Oost (Molukken) zijn aangewezen 3 groepen van tweemotorige Dorniers type D.O.3, 2 groepen Fokker watervliegtuigen T.4.w., benevens 6 op de schepen ingedeelde V-vliegtuigen, type C.7.w.

Terwijl de Dorniers bestemd zijn voor kustverdediging zijn de overige alle ingedeeld bij het eskader. Wij krijgen 7 September des voormiddags 6 uur verzegelde orders en starten van uit Soerabaia met onbekende bestemming. Te 06.15 ontvangen wij per radio order bestemming op te volgen. Na openen der verzegelde orders, blijkt, dat onze eerste basis Fak-Fak op Nieuw-Guinea is. Dat wil dus zeggen, met een gemiddelde snelheid van 160 km. per uur vliegend, een 8 à 9 uur tot Boeton, een eiland beoosten Celebes, om aldaar olie en benzine te laden. Op deze trip ontmoeten wij een tweetal K.P.M.-stoomers (schepen van de Kon. Paketvaartmaatschappij , die ons, daar wij op ongeveer 15 m. boven water vliegen in een groep van drie, toewuiven en ons als het ware een goede reis toewenschen. Wij loopen dan de Z.W. punt van Celebes aan en dan blijkt onze koers geen correctie te behoeven. Onmiddellijk na het benzine laden, het is intusschen 16.30 uur geworden, starten wij voor het tweede gedeelte tot Ambon (Ambonia). Het vliegen zelf wordt nu eenigszins eentonig, want met uitzondering van enkele Chineesche prauwen en kleine kustvaarders is het eenige, wat wij waarnemen een kalme zee en een hemelsch blauwe lucht. Tegen 18.00 uur is het zonsondergang en voor liefhebbers van de natuur valt dan een schitterende zonsondergang waar te nemen. Er is een lichte cumulusbewolking, waarachter de zon langzaam wegzinkt. Door de zonnestralen worden deze wolken echter plotseling als met een tooverstaf aangeraakt en de kleuren varieeren van goud tot donkerrood. Voor ieder, die zulks waar mocht nemen een vrijwel niet te beschrijven pracht. Wij verkennen nog juist een tweetal bergen op Ceram, corrigeeren onze koerslijn een weinig en dan valt, zooals in de tropen altijd de schemering slechts kort duurt, de duisternis snel in. Het is een maanlooze nacht, maar wij hebben intusschen zicht gekregen op den vuurtoren van Noesa Niwa en vliegen aldus recht op de volgende benzinelaadplaats aan. Per radio is verzocht om benzineprauwen en voor 14 man eten gereed te houden, zoodat wij na de machines voorzien en den inwendigen mensch versterkt te hebben kunnen vertrekken, zonder onnoodig tijdverlies. Tegen 20.15 uur passeeren wij den ingang van de Ambon-baai, verminderen de vlieghoogte tot ongeveer 150 meter en geven dan per radiofoon landingsorders. Wij zijn groepsvliegtuig en landen dus eerst. Hiertoe ontsteken wij de landingslichten. Na enkele oogenblikken worden de motoren afgezet en in glijvlucht worden de laatste meters afgelegd en dan hobbelen wij op het water. Nog even taxiën wij en pikken de boei op, waaraan wij meren; vlug de benzineprauw langszij, verlichting opgetuigd en met elleboogstoom de tanks gevuld. Wij moeten ongeveer 1000 l. bijladen, wat neerkomt op ongeveer 3½ drum per vliegtuig. Voor eten was goed gezorgd en terwijl wij beginnen met laden, gaan de overigen eten. Precies 21.30 uur is alles weer startklaar en zonder ook maar een enkel incident, vertrekken wij gedrieën voorloopig voor het laatste traject van onze opdracht. Wij kunnen nog even genieten van het verlichte plaatsje Ambonia, de hoofdplaats en zetel van den Gouverneur der Molukken. Onder ons zijn nog even in het sterrelicht de zeetuinen van Ambon waar te nemen, maar dan is alles weer nacht en zien wij slechts water onder ons. Onze koerslijn loopt recht op de Mc.-Gluergolf. Tusschen Ambonia en Noord-Nieuw-Guinea komen wij geen eilanden meer tegen, zoodat wij gegist vliegen. Na ongeveer 3½ uur vliegen teekenen de contouren van bergen zich af en dan blijkt, dat wij als postduiven recht op het doel zijn afgegaan. Wij maken ons gereed voor onze tweede nachtelijke landing en tegen 1.30 uur, precies 19½ uur na den start te Soerabaia, is Fak-Fak bereikt. Wij kunnen ons nog niet naar de pasanggrahan begeven (hotels zijn er niet in de kleinere plaatsen, daarom worden van Gouvernementswege slaapgelegenheden voor ambtenaren en andere landsdienaren ingericht), want wij moeten startklaar blijven, d.w.z. vol met benzine enz. gereed om elke opdracht uit te voeren. Ten slotte is ten 3 uur alles gereed. Eén toestelbemanning heeft de wacht over alle toestellen en tevens radiowacht, want volgende orders moeten nog ontvangen worden en de eigenlijke manoeuvres beginnen pas 8 September om 7 uur. Wij zijn dus ruim op tijd en denken dan ook die paar uren aan een welverdiende rust te kunnen besteden. Juist hebben wij ons gebaad, wat zeer noodig was, en ons ter ruste begeven, of een inlandsche politie-agent, die voor ons de vliegtuigen vanaf den wal bewaakte, komt ons roepen en meldt dat er roode lichtkogels afgeschoten worden. Ik begeef me direct naar den steiger en met een Everreadylamp vraag ik nadere bijzonderheden. Wanneer die gegeven zijn, is het alweer gedaan met de rust, want wij moeten om 8 uur in Ternate zijn. Dat is wel mogelijk, maar veel speling hebben wij niet. Vlug terug, allen geroepen en direct naar boord. De wacht heeft alle toestellen voor vertrek gereed gemaakt en wanneer de complete bemanning aan boord terug is, denderen 5 minuten later opnieuw 6 motoren en starten wij thans voor de 3^e maal in het duister, binnen 24 uur. Dan breekt tenslotte de dageraad aan en via een korte schemering, komt de koperen ploert zich melden. De telegrafisten zorgen intusschen voor geheel laden van de batterijen om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn. Tegen 8 uur komt dan de Piek van Ternate in 't zicht en slechts een half uur later dan in de opdracht vermeld, landen wij, n.l. D.10, D.24, en D.29 op spiegelglad water. Evenals op de vorige plaatsen wordt alles gereed gemaakt en thans vangt onze eigenlijke opdracht aan, n.l. bescherming van de

toegangswegen van den Indischen Archipel. Wij moeten hiertoe patrouilleeren tusschen Ternate, Tidoe, Matjan, Batjan en de geheele Westkust van Halmaheira tot Menado, het Noordelijkste punt van Celebes. Teneinde een zoo groot mogelijk gebied te bewaken wordt de onderlinge afstand bepaald op 50 zeemijl, zoodat wij niet langer dan ongeveer 15 minuten vliegens van elkaar verwijderd zijn. De eerste twee dagen gebeurt er niets bijzonders; of het moet zijn dat vliegtuig en bemanning intusschen 72 uur met kleine onderbrekingen in touw zijn. Dan krijgen wij onzen eerste nachtrust op Ternate en worden voor onze taak afgelost door een andere groep, welke op Menado gestationeerd is. De motoren krijgen dan een goede beurt en wij geven gezamelijk het overige gedeelte van het vliegtuig een goede beurt. Tegen Blookertijd is alles gereed en dan gaan wij Ternate bekijken. De nootmuskaattuinen staan juist in volle bloei en de doordringende geur der foelie is heerlijk om waar te nemen. Men denkt zich bijna al in de Betuwe in den bloeitijd der bongerds. Lang blijven we niet in de tuinen, want met een koud biertje en een heerlijke rijsttafel in het vooruitzicht, lokt dit ons meer aan. Door de bewoners worden wij uitgenoodigd het avondmaal gezamelijk in de soos te gebruiken, wat door allen met graagte wordt aanvaard. Ook de bevolking leeft met de manoeuvres mede, want vrijwel het geheele gesprek is hiervan doordrongen. Wij maken het niet laat, want rust is even noodzakelijk als eten. Aan enkelen is de 3 etmalen dienst reeds aan te zien. Om 9 uur slaapt alles echter en heerscht stilte alom. Slechts de krekel en de kikker doen zich hooren. Ook de gekko doet af en toe zijn roep hooren en verbreekt de stilte van den nacht. Ten 5.00 uur, bij het eerste hanengekraai staan we weer op en zijn vooral na een bad geheel verkwikt en gereed om met frissche moed opnieuw aan te treden om onze opgelegde taak naar behooren te vervullen. Opdracht №3 is thans Manokwari. Deze plaats is gelegen N.O. van den Vogelkop in Nieuw-Guinea. Deze tocht is voor ons interesanter dan de lange tocht bij nacht van het eerste etmaal. Thans, wij vlogen namelijk vlak langs de kust, hadden wij een fraai overzicht op groote, beboschte oppervlakten, afgewisseld met uitgestrekte moerasgebieden, waarin ontelbare watervogels op en afvlogen. Ongeveer 60 à 70 mijl landinwaarts verhief zich een groot bergmassief ongeveer 2000 m. boven de zeespiegel. Dit stak tegen de heldere lucht scherp af en verbrak de eentonigheid van bosch en moeras. Want is aanvankelijk dat gezicht imposant en overweldigend, tenslotte lijkt alle bosch op boerenkool of iets dergelijks. Na eenigen tijd constateeren we tegen den bergrug een witte streep; door even dichter bij te vliegen bemerken wij, dat dit een zeer groote waterval is, die nu als een zilveren lint zich een weg naar beneden baant. Korten tijd later maken we plotseling een scherpe bocht naar rechts en voor ons ligt Manokwari, een betrekkelijk kleine nederzetting, zetel van een Assistent-Resident. Dit is ons nieuwe uitgangspunt, van hieruit moet het eskader absoluut te verkennen zijn. Zoo luidt tenminste onze laatste opdracht. Inderdaad, na het terrein systematisch te hebben afgespeurd, ontdekken wij 2 kruisers, beschermd door een aantal torpedobootjagers en onderzeebooten. Nu de plaats eenmaal verkend is, komt het tweede deel van de opdracht en wel met bomaanvallen trachten de „vijandelijke scheepsmacht" zooveel mogelijk afbreuk te doen. Of wij daarin geslaagd zijn zal later bij de bespreking van de oefening wel blijken. Wij hebben hier tenminste ons aandeel geleverd en voor ons zijn deze manoeuvres geëindigd. Als rendezvous wordt opgegeven Banda-Neira, op 6 à 7 uur vliegens afstand van Manokwari. Voor ons beteekende dit weer eens een behoorlijke rust, ververschingen en vooral ook baden! Teneinde op een behoorlijken tijd te Banda-Neira te arriveeren wordt besloten vanaf Manokwari over land via Fak-Fak te gaan. Wij klimmen daartoe tot 2100 m en dat op hoop van zegen, dat de motor het niet begeeft, want is dat het geval, dan kunnen wij ons wel afschrijven. Maar zij blijven ons trouw en een landing op de boerekool is gelukkig niet noodig. Wij zijn dan ook blij, als wij de zee weer waarnemen en zakken dan langzaam af tot 400 m. Wij zijn dan intusschen van uit de frissche koele hoogte de tropenwarmte weer tegemoet gegaan. Op ± 700 m. wordt de aardtemperatuur goed merkbaar en kunnen wij onze warme kleeding wel weer missen. Na nog eenigen tijd Z.W. vliegen landen wij als tweede groep in Banda-Neira. Voor ons was reeds een groep Fokkers geland en zij hadden al de beschikbare hotelruimte in gebruik genomen. Maar daar valt over te spreken en al spoedig zijn wij ondergebracht. Onder een gezellig babbeltje afgewisseld met een biertje brengen wij den avond door. Dan, den volgenden morgen, ontvangen wij een telegram, dat ons treft als een donderslag bij helderen hemel, n.l. dat bij de uitoefening van hunner plicht 9 kamaraden tijdens een nachtelijken tocht van Batavia naar Soerabaia zijn verongelukt. Onder hen bevond zich de Commandant van den Marine-Luchtvaartdienst, Kapt-Lt. ter Zee de Bruyne en de chef Techn. Dienst M.L.D. Off. M.S.D. 1e kl. Urbanus. De verslagenheid is groot en algemeen heerscht diepe rouw. Wij weten nog niet wat ons te wachten staat en dat is maar goed ook. Nog geen 24 uur later deelt voor de tweede maal een geheele bemanning het zelfde lot. Wij zullen n.l. niet gezamelijk terugvliegen, maar moeten in verschillende richtingen naar Soerabaia terugkeeren. De T-groep, bestaande uit T1, T3 en T10 start het eerst. De T1, bestuurd door Maj. Tel. Radstaat en Sergt. Vliegt. maker Van der Hooft is snel los en maakt eerst nog een eererondje boven de stad en het Portugeesche Fort (op dit fort kom ik straks terug.)

Als ook de T10 en tenlaatste de T3 loskomen van het water (de T3 is groepsvliegtuig) tracht de T1 snel zijn plaats in de groep in te nemen. Wat er op dat moment precies gebeurde is nog steeds onopgehelderd, maar zeer waarschijnlijk is het een samenloop van omstandigheden geweest welke hieraan debet is. Plotseling duikt de T1 voorover, de motoren worden nog uiterst aangezet, toch valt hij in een vrille en eenige onderdeelen van een seconde later zijn weer vijf slachtoffers een prooi van den dood. Allen zijn op slag dood, vier lijken kunnen geborgen worden, de vijfde is nooit gevonden. Nog heerschte de verslagenheid over het eerste ongeval of reeds is de vliegdienst opnieuw in rouw. Eenige torpedobootjagers snellen toe om te redden wat er nog te redden valt. Het bergingswerk wordt onmiddellijk ter hand genomen, tevergeefs. Met de vlag halfstok keert het eerst 's morgens vetrokken vlootgedeelte ter reede van Banda-Neira terug. De mare heeft zich reeds op het eiland verspreid. Verschillende maatregelen worden genomen. Het medeleven der bevolking is treffend. Alles wat aan bloemen voorradig is wordt bijeengebracht om als laatste hulde voor de gevallenen te dienen. Reeds om 4.00 uur n.m. worden de slachtoffers ter aarde besteld. Zij staan op het dek van Hr. Ms. de Ruijter opgebaard en worden per sloep langzaam naar den wal overgebracht. Vervolgens met militaire eer tot den doodenakker gedragen. Collega's fungeeren als slippendragers. Door Admiraal Ferwerda en den Vlootpredikant worden treffende toespraken gehouden. Nog eenmaal defileeren alle aanwezigen voor de geopende groeve en dan behoort deze indrukwekkende plechtigheid weer tot het verleden. Diep onder den indruk verlaten allen den doodenakker.

Het Portugeesche Fort, dat hiervoor genoemd is, dateert nog uit den tijd dat de Portugeezen op Banda-Neira de heerschappij voerden. Nu geeft dit fort, vanuit de lucht gezien, precies een zuiveren vijfhoek weer. Daar dit fort op een heuvel gebouwd is beheerscht het de geheele baai. Ter herdenking van het droevig ongeval met de T1 werd op alle hoeken van het fort de Nederlandsche vlag halfstok gevoerd. Veel tijd om te piekeren hebben wij gelukkig niet, want wij moeten weer verder. Voor ons zijn de manoeuvres nog niet geheel geëindigd. Daags na de laatste vlucht van de T1 passeeren wij de piek des ondergangs en met mij hebben ook de andere leden van onze bemanning onze vrienden herdacht. Wij keeren terug naar Ambon en ontvangen daar onze laatste opdracht n.l. het opsporen bij nacht van het geheel verduisterde eskader. Nou, de natuur werkte mee, want het is aardedonker. Reeds zwerven wij gedurende drie uren boven het af te zoeken terrein zonder ook maar iets waar te nemen. Wij denken al aan terugkeeren als plotseling iemand aan boord van een der schepen het in zijn hoofd haalt om even een lichtje te maken. Dit is voor ons genoeg. Snel wordt een parachute-flair uitgeworpen, waardoor de geheele Ceram-zee over ± vier mijl in den omtrek verlicht wordt; eenige lichtkogels worden afgeschoten ten teeken dat wij een bomaanval hebben uitgevoerd en daarmede worden de manoeuvres tevens afgesloten. Wij krijgen order om naar Soerabaia terug te keeren via Makassar, de hoofdplaats van Celebes. Op de reede van Makassar worden nog eenige voorzieningen getroffen voor het laatste rukje, ongeveer vijf uur vliegen, en den volgenden dag half twaalf landen wij, dood vermoeid, behouden te Soerabaia.

Het fatum, dat op elke manoeuvre rust, heeft zich ook nu weer doen gelden. Want steeds vallen er slachtoffers. Zij rusten in vrede!

Majoor-telegrafist
C. A. J. Erkens
105056.

ZOO ZAG IK HET CABARET.
PIET JANSEN

A Appèl. Populaire naam voor een onpopulaire samenkomst op een ongelegen tijdstip.

B Bietsen. Sterk woord voor zwakke broeders, die graag op visite gaan ter wille van de „business".

C Conserven. Gevuld blikwerk met gaatje.

D Droomer. Een K.G., die in zijn pessimisme toch nog zoo optimistisch is, dat hij gelooft door piekeren tot een bevredigend resultaat te komen.
Remedie: piekeren over het piekeren.

E Ersatz. Wonderlijk iets, dat met alle mogelijke en onmogelijke vitaminen wordt beplakt en beter dreigt te zijn dan het origineel. De vitaminen-specialisten gaan nog verder, zij leggen zich zelfs toe op ersatz van ersatz.

F Fourageeren. Een der meest aantrekkelijke kampwerkzaamheden voor K.G., vooral voor hen, die ballonbroeken dragen.

G Geruchten. Wenschen van K.G., welke men geneigd is als officieel de wereld in te zenden.
Eigenschappen: groote aantrekkingskracht en enorm doordringingsvermogen. Voorts bevatten ze veel humeur-actieve elementen.

H Hoop. Een abstract iets, waarvan in het bijzonder de K.G. de kunst verstaat het op ieder gewenscht oogenblik in een concreet feit om te zetten.
„Radio-Stalag" zorgt voor het „officieele"

I Iets. Symbool van het ondefinieerbare. Komt veel voor in de „Warme Hap".

J Jam. 1e Uitgesproken als sjem: gekleurde substantie met sterke kleefkracht, die wordt aangewend om het brood een smakelijk uitzien te geven.
2e. Uitgesproken als dzzzjèm: lachverwekkend smeersel.

K Knobbel. Speciale inrichting voor K.G. voor het doen van dagelijksche behoeften in gezellig samenzijn.

L Luis. Veelpootig diertje, dat zich kennelijk geroepen voelt door het zuigen van zoet bloed, het leven van K.G. zuur te maken.

M Mok. Semi-officieele hoeveelheidsaanduiding op grondslag van leeg conservenblik.
Onderverdeeling: halve mok, mokje, half mokje en eetlepel (laatstgenoemde het meestgebruikelijk).

N Naaien. Doodgewoon werkwoord, dat uitdrukking geeft aan bepaalden vorm van naaldwerk. Zonder meer. Het is maar een weet!

O Ontluizen. baden van een maximum aantal K.G. in een minimum van tijd, om dan met grenzeloos geduld, eindeloos te wachten op ongelooflijk warme kleeding.

P Peukje. Papierhulsje met nicotine gedrenkte tabaks vezeltjes, gesausd met speekel, dat soms wordt aangewend tot het vervaardigen van nieuwe „genotsobjecten".

Q Quasi. Het lied van schijn en wezen uit het epos der K.G.

R Radio-Stalag. Het gezamenlijke product van een aantal K.G., die hun tijd voor willen zijn

S Sigaret. Kleinood, dat in combinatie met vuur nauw samengaat met het temperament van een K.G.

T Tijd. Iets, dat men zelden heeft, razend snel voorbij gaat en ondanks dat, toch sterk geduldvormend is.

U Uitgang. Object, dat tot dusverre in K.G. kampen nog niet aanwezig is.
Helaas, een groot ongemak!

V Vloo. Kriebelig, springachtig „geval", dat zich al stekend een weg baant tusschen vaaltje en plunje van K.G.
Oorzaak: overheerlijk bloed.
Gevolg: hartgrondige krachtterm, al of niet gepaard gaande met jacht.

W Warme hap. Pasteltintige prak van aardappelen, peen (soms afgewisseld met wortelen) en „iets". Verdeelwijze (voor liefhebbers): mok-maat.

X De groote onbekende of het vraagteeken voor de K.G. Hoelang? Wie? Waar? Thuis? Post? Sigaretten? Eten? Pakketten?

Y IJdelheid. De kunst van zelfbewondering wanneer men in K.G.-toilet is gestoken.

Z Ziekenboeg. Slotphaze van Grootekombuisidealen

C.J. OOMENS
106761

een gemeenschap groeit

tooneel

Ten vervolge op mijn eerste artikeltje in het vorige nummer zij het mij vergund nog iets te schrijven over tooneel in het algemeen, om later over te gaan tot meer speciale onderdeelen, zooals regisseur, souffleur, décors, requisieten, het spelen in travesti, enz. Ik zal deze serie artikeltjes schrijven, aannemende, dat we onder normale omstandigheden in Holland vertoeven en dus niet te kampen hebben met de wel zeer bijzondere moeilijkheden, waarin we hier te Konierzyn voor zijn komen te staan.

Het bestuur van een tooneelvereeniging besluit over te gaan tot het geven van een uitvoering en beslist in voltallige vergadering over het te spelen stuk, te kiezen uit een aantal werken, die op aanvraag bij enkele uitgevers verkrijgbaar zijn. Indien de regisseur geen deel uitmaakt van het bestuur zal hij bij die beslissing een woordje mee hebben te spreken en een adviseerende stem hebben in die bestuursvergadering, aangezien hij, zijn spelers(sters) kennende, uitsluitend verantwoordelijk is voor de rolverdeeling. De secretaris zal het vereischte aantal exemplaren van het gekozen stuk tegen contante betaling bij den desbetreffenden uitgever bestellen, waarmee dan tevens wordt voldaan aan de wet op het auteursrecht. Het daarvoor verschuldigde bedrag is verdisconteerd in den aanschaffingsprijs der boekjes, waarvan een bepaald aantal minstens moet worden gekocht. Het recht van uitvoering is dan verkregen.

Zoodra de regisseur beschikt over het manuscript zal hij de spelers de rollen aanzeggen en dan aanvangen met enkele leesrepetities. Hij kan zich alsdan een oordeel vormen of zijn rolverdeeling zoo ongeveer juist is. Dit neemt natuurlijk niet weg, dat hij te allen tijde nog het recht heeft wijzigingen aan te brengen.

Ook de souffleur moet reeds bij het begin aanwezig zijn, omdat ook hij het geheele stuk zal moeten beheerschen.

De eerste speelrepetities nemen weldra een aanvang, vooralsnog met de boekjes in de hand, doch zeer belangrijk is het, dat de rollen zoo spoedig mogelijk uit het hoofd worden gekend, waardoor de souffleur ook zijn actief aandeel krijgt en regisseur en spelers zich gaan toeleggen op spel en de in te nemen plaatsen ten opzichte van décors, meubilair en van elkaar. Dit laatste groeit als het ware, waarbij uiteindelijk de regisseur bindende voorschriften zal moeten uitvaardigen.

wordt vervolgd.

De Theaterdirecteur,
C.E. de Jongh
106558

Sport

Eenige wenken voor sportbeoefenaars

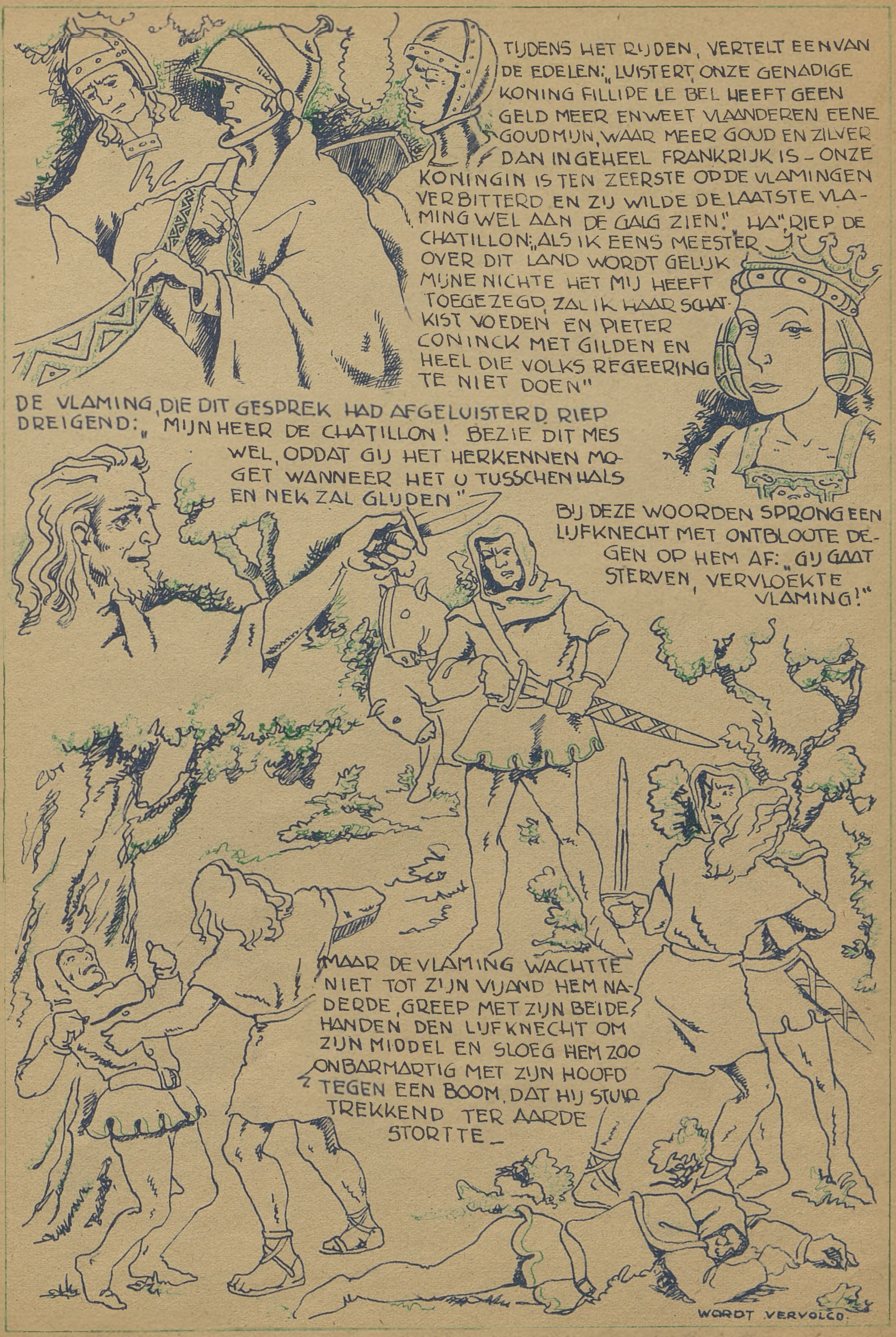
Op het moment, dat ik dit schrijf is de temperatuur nog verre van aangenaam, terwijl het sportterrein zich in desolaten toestand bevindt, doch, als weldra de sneeuw verdwenen zal zijn en de grond zal zijn opgedroogd, zullen sportbeoefenaars (dat zijn er vele, heb ik bemerkt) zich gaarne weer wat los willen werken, veelal door op eigen manier verschillende oefeningen toe te passen, die voor het lichaam bevordelijk zouden kunnen zijn.

Gaarne wil ik deze sportlieden eenige wenken geven.

Ten eerste, de te maken oefeningen moeten het lichaam ten goede komen (dus niet afbrekend werken).

Ten tweede, in verband met de omstandigheden, die wij allen medegemaakt hebben moet zeer kalm begonnen worden om na eenigen tijd de oefeningen op te voeren. Daarom neem de volgende wenken in acht: Begin Uw oefening gekleed in trui of trainingsblouse en lange broek (dus niet in sportbroekje). VERVOLG OP PAG. 16

DE LEEUW VAN VLAANDEREN
EEN TROEP RIDDERS REED ZWIJGEND DOOR DE WOUDEN VAN ROUSSELARE. EEN JONGE GIDS LIEP VOOR HEN UIT...
...PLOTSELING STEIGEREND, STRUIKELT HET PAARD VAN DE CHATILLON TEGEN EEN BOOMSTRONK EN STORT DEERLIJK GEWOND TER AARDE. WOEDEND VALT DE RIDDER TEGEN DEN JONGEN VLAMING UIT: „VERMETELE GIJ LACHT, GIJ SPOT MET MIJ!" TOT ZIJN LIJFEIGENEN: „DAT MEN DIEN LAAT IN DE LUCHT HANGE EN DAT HIJ DEN RAVEN TEN SPIJZE WORDE...
„EENE VLAMING OPHANGEN? WACHT EEN WEINIG.... WEE DENGENE, DIE MIJ AANRAAKT, DE RAVEN VAN VLAANDEREN ZULLEN MIJ NIET ETEN, ZIJ VRETEN LIEVER FRANSCH VLEESCH!"
HET ZOU DEN JONGELING SLECHT VERGAAN ZIJN WANNEER NIET EEN DER RIDDERS TUSSCHENBEIDEN WAS GEKOMEN, UITROEPENDE: „HOUDT OP! GIJ SCHIJNT TE VERGETEN, DAT IK VLAANDEREN VAN MIJN BROEDER FILLIPE TER LEEN HEB. DE VLAMING IS MIJN VAZAL. GIJ HEBT GEEN RECHT OP ZIJN LEVEN, MITS HIJ MIJ ALLEEN TOEBEHOORT.... TE PAARD MIJNE HEEREN!

TIJDENS HET RIJDEN, VERTELT EEN VAN DE EDELEN: „LUISTERT, ONZE GENADIGE KONING FILLIPE LE BEL HEEFT GEEN GELD MEER EN WEET VLAANDEREN EENE GOUDMIJN, WAAR MEER GOUD EN ZILVER DAN IN GEHEEL FRANKRIJK IS – ONZE KONINGIN IS TEN ZEERSTE OP DE VLAMINGEN VERBITTERD EN ZIJ WILDE DE LAATSTE VLAMING WEL AAN DE GALG ZIEN." „HA", RIEP DE CHATILLON: „ALS IK EENS MEESTER OVER DIT LAND WORDT GELIJK MIJNE NICHTE HET MIJ HEEFT TOEGEZEGD, ZAL IK HAAR SCHATKIST VOEDEN EN PIETER CONINCK MET GILDEN EN HEEL DIE VOLKS REGEERING TE NIET DOEN"
DE VLAMING, DIE DIT GESPREK HAD AFGELUISTERD, RIEP DREIGEND: „ MIJNHEER DE CHATILLON! BEZIE DIT MES WEL, OPDAT GIJ HET HERKENNEN MOGET WANNEER HET U TUSSCHEN HALS EN NEK ZAL GLIJDEN"
BIJ DEZE WOORDEN SPRONG EEN LIJFKNECHT MET ONTBLOOTE DEGEN OP HEM AF: „GIJ GAAT STERVEN, VERVLOEKTE VLAMING!"
MAAR DE VLAMING WACHTTE NIET TOT ZIJN VIJAND HEM NADERDE, GREEP MET ZIJN BEIDE HANDEN DEN LIJFKNECHT OM ZIJN MIDDEL EN SLOEG HEM ZOO ONBARMARTIG MET ZIJN HOOFD TEGEN EEN BOOM, DAT HIJ STUIPTREKKEND TER AARDE STORTTE –
WORDT VERVOLGD.

MET DE SCH. 268 TER HARINGVANGST

Alvorens ik U in gedachten meeneem aan boord van den logger Sch.268 om met U het noodige zeebanket aan de Noordzee te gaan onttrekken, eerst een kleine inleiding. De haringvangst wordt uitgeoefend van April tot December, soms uiterlijk tot Januari. De haringloggers worden 's-winters opgelegd, met uitzondering van enkele die met een sterken motor zijn uitgerust en gebruikt worden voor de trawlervisscherij gedurende de wintermaanden. De bemanning van een haringlogger bestaat uit 14 man. Bij de moderne loggers uit 16-17 man. De rangverdeeling is als volgt: Schipper, stuurman, monteur(s), radiotelefonist (deze alleen bij de moderne loggers), vijf matrozen, twee oudsten (17-19 jaar, men zou ze ook jongste matrozen kunnen noemen), één jongste (15-17 jaar), één reepschieter (14-15 jaar) en de baby: de afhouder (14 jaar). De laatste drie, dus de jongste leden der bemanning, loopen geen nachtwacht mee. De „jongste" is hun baas en voelt zich ook als zoodanig, want hij doet overdag, als er gevaren wordt, dienst aan het roer. De reepschieter en de afhouder zijn hem behulpzaam bij het uitkijken naar schepen, welke moeten worden gepasseerd.

De loggers worden ongeveer Maart uit hun winterslaap geschud en voor het komende seizoen in orde gemaakt. Zoo'n seizoen noemt men een teelt. Iedere bemanning maakt haar eigen logger klaar: dit noemt men graaien. Het schip wordt geheel nagezien: schilder, timmerman en smid vernieuwen wat noodig is; de monteur kijkt de motor na; de bemanning brengt zeilen en scheepsbenoodigdheden in orde; het dek wordt geteerd, de masten geolied; alle verblijven geschilderd. Is dit geschied dan worden netten, reep en blazen aan boord gebracht. Een blaas is een met lucht gevulde zeildoeken bal, van binnen geteerd en van buiten wit geschilderd, voorzien van het herkenningsnummer, in ons geval dus: SCH.268. Een reep is een lang kabeltouw, waarop alle netten worden vastgeknoopt. Tonnen, zout, drinkwater en proviand krijgen hun plaats aan boord: voor de eerste dagen per man twee wittebrooden, daarna leeft men van zeekaak. Als de bemanning dan nog haar geoliede jassen, vellen (schorten), zuid-westers, laarzen, klompen, werkkleeding, stroozak, dekens en bestek aan boord heeft gebracht, zijn wij klaar om voor de eerste reis uit te varen. Fleurig zien de schepen er uit met hun zeilen en nieuwe verflaag..................

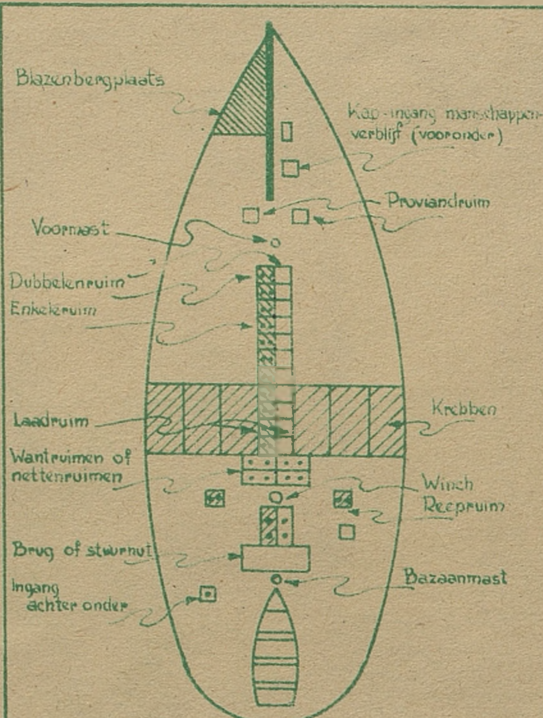
Moeder, Vader, broers en zusters, vrouwen en verloofden doen ons uitgeleide. Nog een laatste handdruk en dan wenschen ze ons „g'nacht" (goeden dag), en een goede vangst. De motor is aangezet, een commando van den schipper en de logger steekt van wal. Tot op de buitenhavenpieren loopen de familieleden mee, dan een laatste groet, het bevel: Motor volaan vooruit, drie stooten op de fluit en daar gaan we het zeegat uit. Het is prachtig weer. We stoomen langs de kust tot we den Scheveningschen boulevard aan stuurboord achter ons hebben. Dan steken we onze steven in zee..... Ik wordt zeeziek, zoo zeeziek als wat. Drie dagen en vier nachten heb ik er last van, totdat wij op de plaats van de visscherij zijn aangekomen. Dan is het over.

Tijdens deze uitvaart passeeren wij eenige Noorsche en Deensche collega's, die de snorrenvaart beoefenen. We gaan hen praaien en de schipper praat wat met hen in zeemans-Engelsch. Wij gooien shag en sigaretten over en krijgen daarvoor een „braadje", d.i. een portie visch voor de heele bemanning, in dit geval 'n mand vol met heerlijke groote schol en schelvisch. De bemanningen groeten elkander en verder gaan we weer. 's Avonds wacht ons, dank zij het braadje, een smakelijke vischmaaltijd. Zoo ziek als ik ben, eet ik er van mee, maar een half uur later........

We zijn nu op de plaats van vischvangst aangekomen, ongeveer ter hoogte van Lerwick in Schotland. We zijn heelemaal alleen, nergens is een rookpluim of zeil te bekennen. Onze zeilen zijn gestreken en gesjord, op het gatzeil na (zoo noemt men op Scheveningen het bazaanzeil). Dit zeil dient om den logger tijdens het schieten (uitzetten der netten) met de steven in de wind te houden. Wij gaan aan schot, de rood-wit-blauwe vlag in top ten teeken dat we de netten gaan uitzetten. De jongens hebben de blazen klaargelegd, de luiken van de nettenruimen genomen, het begin van de reep klaargelegd en de koksrol ingezet, d.i. een sigaarvormige rol, dwars over dek van stuurboord naar bakboordkrebben. Krebben zijn z.g. haringkisten, welke halverwege aan beide zijden van het dek zijn geplaatst.

Op bevel van den schipper gaat een der jongens naar het vooronder en roept: „Schot is aan boord". De bemanning komt in haar geoliede kleeding aan dek en ieder neemt zijn plaats in. De schipper aan het VOORroer. (Het normale roer wordt in het midden vastgezet). De twee schieters hebben hun

plaatsen in de krebben kezet en roepen vragend aan den schipper: „Als het den baas belieft". Op diens antwoord: „Paaien maar" gaan dan de eerste netten in zee, waarbij de schieters hun pet afnemen. De eerste vijf netten noemt men het „Uitereind", daarna volgt een groote dobber, het uiterjoon, dat met een lang touw op de reep wordt vastgeknoopt. De kok of oudste matroos steekt de blazen op met het blazentouw, dat aan de netten zit vastgeknoopt. De seizing, een touw dat aan den onderkant van het net zit, wordt door den stuurman opgestoken. Wanneer de eerste zestig netten in zee zijn volgt het halve-vleetjoon. Zijn alle netten uitgezet, dan wordt het dek voor het halen in gereedheid gebracht. De last- en krebbenplanken worden ingezet en de reep enkele slagen om de winch gelegd. De last is de ruimte tusschen de beide krebben. De reepschieter heeft inmiddels voor den avondmaaltijd gezorgd en rijst gekookt. De kok laat den schipper door den afhouder zeggen dat het avondeten klaar is, waarna deze met den stuurman en monteur naar voren komt. Hij brengt zijn Bijbel en psalmboek mee. Wij zingen eerst een psalm, dan leest de schipper uit den Bijbel voor en gaat in gebed voor. De kok schept de rijst in groote wit-emaille schalen en met vier man krijgen wij zoo'n schaal. Later, als de eerste vangst binnen is, eten we eerst nog gebakken haring, welke dan met 't noodige ceremonieel wordt uitgedeeld: eerst de schipper dan stuurman en monteur en zoo vervolgens tot aan den afhouder. Na het eten maakt de schipper de orders bekend voor den komenden nacht. Dan gaat ieder naar kooi en de wachtsman naar dek. Om half één wekt de laatste wacht, die ondertusschen voor koffie gezorgd heeft, de bemanning met den roep: „We zullen gaan halen." Allen komen uit hun kooi, drinken koffie, eten een zeekaak en maken zich klaar voor het werk. Het is mooi weer. De schipper is al aan het dek en daar verschijnen nu ook de „jongste", de reepschieter, de afhouder en de oudsten. Men begint met het inhalen van het einde der reep waar geen netten op vastgeknoopt zijn, maar alleen „puntbreels" (zwart geteerde dobbers, ook wel „swingbreels" genaamd), vijf stuks in totaal op een onderlingen afstand van pl.m. 15 M. Dan komt het eerste net. Een der „oudsten" roept naar omlaag: „Seizing voor", het teeken voor de matrozen om aan dek te komen. Langzaam worden de netten ingehaald en reeds vallen de eerste haringen in last en krebben. Het halve

vleet-joon komt al nader en nader. Als de eerste halve vleet (pl.m. 60 netten) binnen is, wordt de haring van de last in de krebben geschept. Dan is het tijd om thee te drinken en een zeekaak te verorberen. Na een rustpoos van 20-30 minuten roept de schipper en gaan allen weer aan het werk. De geheele vleet, welke de respectabele lengte heeft van ongeveer 1.2 K.M., wordt ingehaald. We schatten de vangst op 15 tot 18 kantjes. Nu wordt alles gereedgemaakt voor het kaken en het zouten. Achter de krebben wordt dwars over het schip een plank gelegd om op te zitten, manden met ongekaakte haring er voor, leege manden er bij en leege tonnen en zout worden uit de ruimen gehaald. Dan gaan we eten. Na den maaltijd gaan we weer aan den slag. Het zouten geschiedt door stuurman en drie matrozen, voor de krebben. Na het kaken wordt schoon schip gemaakt. De kieuwen gooien we overboord wat een gevecht op leven en dood onder de meeuwen ten gevolge heeft. Ook de verblijven krijgen een goede beurt. Daarna gaan we allen weer naar kooi, op de wacht na. De schipper laat in zuidelijke richting stoomen en wanneer we omstreeks tien uur gewekt worden, hebben we een paar loggers in zicht, welke de schipper wil gaan praaien. Als we dicht genoeg genaderd zijn ontspint zich het volgende gesprek: „Goeie morgen, schipper. Goeie morgen allemaal. Alles wel?" — „Dank je. Wat heb je gevangen vannacht?" — „Vijfentwintig, vijfentwintig kantjes. En jij?" — Zestien, zestien kantjes. Nog met anderen gesproken?" — Ja, Aai Taal had vannacht dertig, dertig kantjes." Er wordt verder nog wat over en weer gepraat door de beide schippers, die daarna afscheid nemen. Tijdens dit gesprek is het stil aan dek. Na afloop hebben de bemanningen de gelegenheid elkaar te groeten....... Zoo zoetjes aan is het weer tijd van eten geworden. De „jongste" blijft aan dek en eet pas als de anderen klaar zijn. De bemanning gaat weer slapen. Ik blijf echter aan dek en om ongeveer 2 uur zie ik Hr. Ms. Nautilus op ons toe komen om ons te praaien. Vlug laat ik den schipper waarschuwen. De commandant der Nautilus begroet onzen baas: „Goeie middag, schipper. Alles wel aan boord?" — Ja commandantje, dank U. — „Wat gevangen vannacht?" — „Zestien, zestien kantjes, commandantje!" — „Goeie vangst en het beste met U allen, schipper!" „Dank U, commandantje!".... Ik groet nog een milicien-matroos dien ik kende, dan laat de commandant verder stoomen. De bemanning wordt gewekt, er wordt thee gedronken en dan worden de kantjes dichtgemaakt

en gestreken (in de ruimen geborgen). Hierna gaan we weer 'n schot......

Na drie weken zijn we vol. Dertig last, dat wil zeggen 30 maal 17 kantjes. (Een kantje is

een op zee gevulde ton, 65-75 KG). Een voorspoedige reis dus, wat niet altijd het geval is. Het is ons wel gebeurd, dat we een heele „zwarte jurk" binnenhaalden, d.w.z. dat er in al de 120 netten niet één haring zat. Maar daar staat tegenover, dat we een anderen keer in één schot 35 last binnenhaalden, dus pl.m. 5 kantjes per net.........

Het is eb als wij de Scheveningsche kust bereiken en we moeten dus wachten op den vloed voor wij binnen kunnen loopen. Vader, moeder en andere familieleden staan al op ons te wachten als we eindelijk weer vasten voet aan wal zetten. Den anderen morgen om zeven uur moeten we weer aan boord zijn om den logger te lossen en voor de volgende reis in orde te maken. De netten worden uit de ruimen gehaald en op speciale groote wagens naar de duinen gebracht, waar ze worden uitgelegd en gedroogd en door de nettenboetsters hersteld.

Twee dagen later varen we weer uit. Op deze reis hebben we de hulp noodig van een dokter. Hr. Ms. Nautilus komt in de buurt, de schipper laat de rood-wit-blauwe vlag hijschen met daaronder een geheel blauwe vlag, ten teeken dat hulp gewenscht is.

De zieken, gelukkig geen ernstige patienten, worden per sloep overgebracht, door den dokter behandeld en komen dan weer terug. Verder gaat het weer...... Dit jaar varen we tot 5 December en hebben dan „b'houwe teelt" (behouden teelt). Het stormt juist flink als we van onze laatste reis binnenkomen. Een voorganger heeft olie gestort om de zee te kalmeeren, maar wij krijgen daardoor juist de volle laag. Bij het binnenvaren slipt de koppeling, de logger loopt op een steenen dijk en blijft aan den grond zitten..

....

De teelt is ten einde. Na zijn winterslaap zal de SCH.268 opnieuw uitvaren, maar ik heb geen echt zeemansbloed in m'n aderen en ben van plan nooit meer een voet aan boord te zetten.

W. Vink
107285

HET MOOISTE PAKKET.

I

Wanneer vriend Dekker met zijn lust
Pakketten af komt lezen....
Hoor ik mijn naam, dan denk ik steeds,
Van wien kan dit weer wezen,
Zou het van Jan.... van Wim.... of Jet?
. . . .
Gedachten gaan zoo gauw.
Doch eerlijk, ik verlang het meest
Naar het pakje van mijn vrouw.

II

'k Zie in gedachten.... heel ver weg
Mijn vrouw en kinderschaar,
Ze maken vol deskundigheid
Een pakje, kant en klaar.
Ook een klein doosje met bonbons
. . . .
De snoepbon van mijn kind.
Toe Moesje, vraagt U eens aan Paps
Hoe hij dat nu wel vindt.

III

De oudste zoon staat heel spontaan
Zijn rookersbonnetje af.
Hij zegt, dat mag toch wel, hè Mams,
Voor alles wat Paps ons gaf
. . . .
Mams geeft haar jongen dan een zoen
En zegt: „Het is fijn hoor, kind!
'k Weet zeker, dat je Pappie ginds
Dat oh zoo heerlijk vindt.

IV

Dan zie ik ook nog.... heel ver weg
Een oude, grijze vrouw,
Die bevend op een zakje schreef:
„Mijn jongen..... dat is voor jou
. . . .
Als 'k dan dat zakje boonen zie,
Dan juicht mijn hart vol pret.
Dan roep ik uit met volle borst:
„Dit is mijn mooist pakket."

J. v. GLABBEEK.
105598.

Wij Katholieken in krijgsgevangenschap

Wat wij al zoo lang gevreesd hadden gebeurde. In Mei, de mooie Mariamaand, gingen wij in krijgsgevangenschap, in de overtuiging, dat wij het beste deden wat we konden doen, èn voor ons vaderland, èn voor ons gezin, èn voor ons zelf. Wat lieten we in Holland achter? Ons gezin, het liefste, wat we bezitten, onze familie, onzen werkkring, en, zooals we misschien vroeger dachten, ons eentonig leven. Maar eenmaal goed en wel in krijgsgevangenschap voelden we al spoedig hoe druk en vol ons leven thuis was en het kwam in onze gedachten voor, als was het een mooie droom. Nooit hebben we dat „eentonige leven" zoo vol afwisseling en vol geluk naar ziel en lichaam, zoo bemind en mooi gevonden, als juist nu in deze krijgsgevangenschap. Vooral wij, katholieken, voelden het dubbel zoo zwaar op ons drukken, omdat wij verstoken bleven van hetgeen ons in dit leven het hoogst en het heiligst is, n.l. van de geestelijke verzorging in het algemeen, van de H. Mis en de H. Communie in het bijzonder.

Maar we hielden er den moed in, en, goed en wel aan het prikkeldraad gewend, grepen we vol vertrouwen, zooals dat in vroeger eeuwen de Christenheid had gedaan, wanneer zij zwaar beproefd werd, naar den Rozenkrans, dat machtig gebed van Maria, de Moeder van God, de Koningin van den Vrede en de Moeder van Altijddurenden Bijstand.

Wij baden elke maand den Rozenkrans, zooals dat in onze goede katholieke huisgezinnen de mooie gewoonte is, en waaraan wij zooveel zegeningen hebben te danken.

Maar hoe jammer! Werd het Rozenkransgebed eerst goed bezocht, weldra vielen de zwakkere broeders af, toen de pakketten kwamen en zij niet direct verkregen waarom zij baden. Het mankeerde hun aan vertrouwen. Maar het Rozenkransgebed ging door, elken avond weer opnieuw, in Altengrabow op zolder, hier in Kobierzijn in een aparte barak. En het gaat nog door, elken avond weer opnieuw, en het zal door blijven gaan zoolang wij, katholieken, in krijgsgevangenschap zullen worden gehouden. Wij zullen den Rozenkrans blijven bidden voor een goede geestelijke verzorging en een spoedigen en behouden terugkeer naar onze dierbaren in Holland. We weten waarvoor wij bidden, en bidden met vertrouwen en we hopen allen, dat het gebed spoedig verhoord wordt. Maar waarom dan ook niet allen trouw elken avond het Rozenkransgebed bezocht? Waarom is het getal der aanwezigen bij het Rozenkransgebed niet even groot als Zondags bij de H. Mis? Is het omdat onzen ergste honger gestild wordt door de pakketten? Of is het de koude, of is de zegen, dien gij zeer zeker zult verkrijgen door het trouw bidden van den Rozenkrans U de moeite niet waard? Vooruit dan, gij mannen, behoor niet langer tot de afwezigen, verlaat 's avonds je warme barak of onderbreek even je gezellige bridge-partij om in barak 15 je beste Moeder te eeren door gezamenlijk het Rozenkransgebed te gaan bidden en je zult ondervinden dat het geestelijk opfrischt. En gij, trouwe bezoekers van het Rozenkransgebed, spoor je zwakkeren broeder aan om dat gebed te bezoeken, opdat het worde één machtig smeekgebed tot Maria, de Koningin van den Vrede, die door Haar voorspraak bij God ons den vrede en het verloren geluk zal terugbrengen.

„Dominus Vobiscum"

„Wat Haar het meest behaagt, is, dat men Haar dikwijls aanroept" (H. Alph. de Liguari).

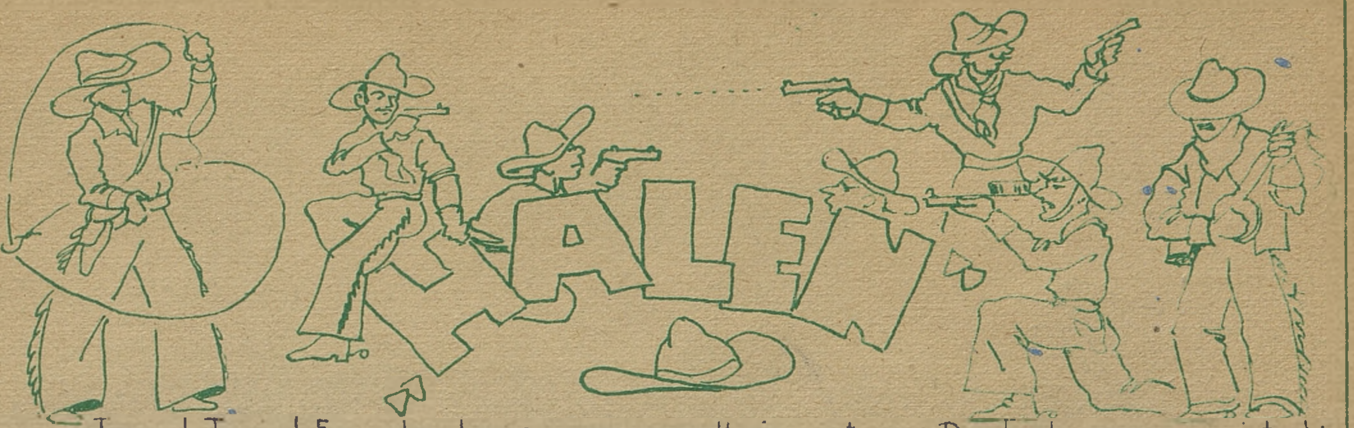
Godsdienstoefeningen

Katholieken: Zondag 8.30 - 9.30 uur: Gezongen H. Mis. 15 - 15.30 uur: Gebeden van den H. Kruisweg. Iederen dag 16.45 - 17.15 uur Rozenkransgebed

Protestanten: Zondag 13.30 - 14.30 uur: Godsdienstoefening. Iederen dag 18 - 18.30 uur Bijbellezing

Apostolischen: Iederen dag 17.15 - 18. uur: Bijeenkomst.

Tempo! Tempo! Een cabaretprogramma in sneltreinvaart..... De steeds weer naar iets bijzonders strevende mannen van onze O. en O.-actie hebben in de eerste twee weken van Februari een programma samengesteld vol tempo, levenslust en humor (een geweldige vindingrijkheid wat het werk achter de schermen betreft) dat gedurende drie dagen op onze Hollandsche „jongens" is losgelaten en wel op 14, 15 en 16 Februari.

Hotswingers, voordrachten, zang, cowboys, tooneel, enz. enz. Het geheel doorstrengeld met de vast recept conférence van Theo van Reijsen, die voor een vlotten overgang van de diverse nummers zorgde.

„.....Ontvang ze met een hartelijk applausje!..... Daar komen ze". Onder een daverend begroetingsapplaus zette John Verheij met z'n trio eenige zeer geslaagde banjo-songs in. Vooral de verschillende variaties op „Vier kleine kleutertjes die zaten op een hek" vielen in de smaak. Anton van Waardhuizen, in de buitengewoon geslaagde vermomming van een lieftallige jongedame, (de smaak van K.G. is op dat punt toch zeker nog niet afgestompt) kondigde steeds met een nummerschildje de volgende tafereelen aan. Zoo kwam dan als Nº 2 Jaap Hulmer op de planken met, hoewel vrij oude, toch steeds weer inslaande moppen en liedjes, die het enthousiasme in de zaal nog meer voedsel gaven.

Tempo! Tempo! Volgend nummer treedt aan. Het tooneel is vliegensvlug omgetooverd en geeft een rustige avondstemming, een bank, ... een lantaarn.... romantische lichtspreiding.... Montmartre! Tien minuten Montmartre! Een zachte banjo-tokkel.... „Je suis seul ce soir...." Lang duurde het niet of René lokte met z'n onafscheidelijke banjo direct al een nachtvlindertje, dat even later weer werd afgeleid door een blijkbaar meer serieuzen minnaar. Het was een aardig stukje dat John Verheij, Jan v.d. Wegen (nachtvlinder) en Toet ten beste gaven.

Als volgende verrassing verscheen A. de Vries met zijn zangkoor. Het waren goed ingestudeerde, vrij onbekende wijsjes. Met kleine pasjes komt heel coquet onze „jongedame" het vijfde nummer aankondigen: Max de Haas. Hij wist, met schuchtere stem en quasi ernstig uiterlijk zijn wijsjes een werkelijk geestigen inslag te geven. Met z'n nieuwe „Ome Arie" oogstte hij zeer veel succes.

Nº 6 kondigt reeds een nieuw tafreel aan. Arnoldussen in z'n repertoir! Met zijn sappig dialect wist hij de zaal direct mee te nemen op een denkbeeldige tot potpourri gevormde reis met een „Jan Plezier". En zoo ging het naar „De Tandarts", het zevende programmanummer. Een zeer vlotte één-acter. Het toonde ons een tandarts zonder geld, die door z'n verloofde wordt weggeroepen en de practijk even overlaat aan zijn goedmoedigen huisknecht (Bootsma), die de zaken wel even zal „afhandelen". Dan komt er een heele reeks cliënten van allerlei aard. We maken kennis met den belastingambtenaar, met een oud heertje, dat van alles heeft, behalve kiespijn en na twee glazen Veronal schijnbaar afscheid neemt van de wereld. Een kostelijk stukje was ook het huwelijksaanzoek van een zekeren Van Halden (Spitse) aan den huisknecht. Hoewel het stuk vrij lang was, bleef het tempo volkomen bewaard en kon zeker wel als een der beste nummers worden beschouwd. De rol van tandarts werd vertolkt door Radier. Prijzenswaardig spel.!

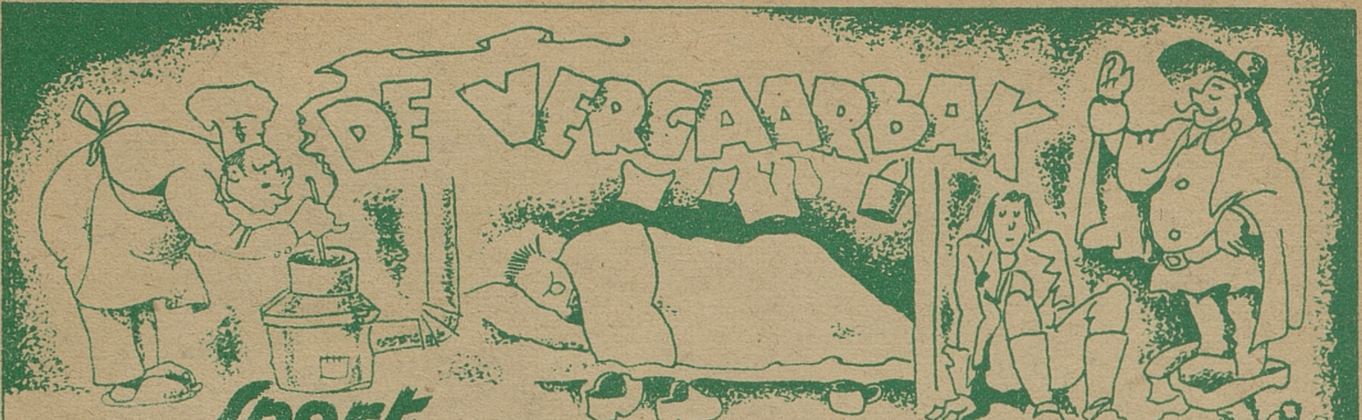
Dan wordt Majoor Tromp, onze hoofdvertrouwensman uitgenoodigd naar voren te komen. Spanning! Een wagon met Roode-Kruis-zendingen?.... Neen! (Altijd maar Roode Kruiszendingen gaat ook vervelen!) Neen, het waren enkele gezellige moppen en een aardig zeemanslied.

Theo van Reijsen nam op zijn bekende prettige wijze het 9e nummer voor zijn rekening met een voordracht en een meeslepend wijsje, terwijl onderwijl het tooneel werd klaargemaakt voor de „Cowboy-scène."

Cowboys, stevige knapen, revolvers, wild-west-sfeer, songs..... Een boeiend stuk waarin iedereen volkomen opging. De spelers voelden elkaar goed aan. Hoe aardig was de figuur van het bar-meisje (Kees de Jager) toen zij half-knielend bij John Verheij bleef zitten, nadat zij zijn glas weer gevuld had. De „Cowboys" was wel het meest vlotte en spontane nummer van den avond te noemen. Het slot van het geheele programma bracht J. v. Glabbeek met z'n „Up to date"-liedjes. Met welk een vuur weet hij zijn eigen creaties naar voren te brengen!

Wanneer men zich realiseert, dat het een non stop van ruim 3½ uur was, vrijwel geen muziek en ongeveer 35 man meespeelden, moet men wel veel respect hebben voor onze O. en O. menschen. Alle lof voor wat ze boden!

Carel. J. Oomens. 106761.

Sport (VERVOLG)

Onder deze oefening verstaan wij buig-, strek-, en veerende oefeningen ten dienste van het geheele lichaam. We beginnen in een rustig tempo te wandelen (gymnastische term: gaan). Voorts, steeds nog in warme kleeding, geleidelyk het tempo opvoeren tot dribbelen (heel kalme looppas). Na eenige rondjes in dit tempo te hebben geloopen, trekt men de warme kleeding uit, want de spieren zyn nu voldoende verwarmd, om daarna een of meerdere malen, in behoorlyk tempo, de rondjes nog eens te loopen (dus hardloopen). Na afloop van deze rondjes past men eenige ademshalingsoefeningen toe: Langzaam romp diep voorwaarts buigen en weer opkomen. Voorwaarts buigen, uit ademen, weer opkomen, in ademen. Deze oefening meerdere malen herhalen. Na deze zeer korte oefeningen zult U met voldoening bemerken, dat het Uw lichaam ten goede komt en wij weer meer weerstand kunnen bieden, wat toch de bedoeling is om weer krachtig in ons vaderland terug te keeren.

J. W. Groeneveld
103165.

KAMPSPIEGEL

Onze Commandant, de Opperschipper der Kon. Ned. Marine. T. J. Heerschap vierde 8 Maart j.l. zyn 44ste verjaardag. Wij wenschen onzen sympathieken „baas" nog vele gelukkige jaren en spreken de hoop uit, dat zyn liefste wenschen spoedig in vervulling mogen gaan.

In dit nummer hebben wij een begin gemaakt met de publicatie van een feuilleton in beeldvorm: „De Leeuw van Vlaanderen", naar het bekende boek van Hendrik Conscience. De teekeningen zyn van onzen eminenten illustrator Piet Jansen, de tekst wordt verzorgd door Lodewyk van Noord. Wy zyn er van overtuigd dat deze „nieuwigheid" Uw volle tevredenheid en waardeering zal wegdragen.

Tot onze spyt moest in dit nummer de kookrubriek van onzen taarten-toovenaar Jean Magrijn vervallen wegens plaatsgebrek. In het volgend nummer zullen wij hem een extra plaatsje inruimen. en zal hij U weer vergasten op een keur van overheerlyke recepten.

Het is een verheugend teeken, dat steeds meer artikelen ter plaatsing in ons blad worden aangeboden. Wij kondigen de publicatie in ons volgend nummer aan van een artikel van de hand van J. Huigen, over: Het Katapult-vliegtuig. Verdere bydragen worden gaarne ingewacht.

LICHTBUNDELS

„Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen!" (Lucas 24:34 A) Lijden. Wat wordt er vaak, wat wordt er veel geleden! Wat wordt er in de wereld veel geleden, wat een lyden op de slagvelden, aan de thuisfronten, welk een leed in ons dierbaar Vaderland, wat naamloos verdriet by de onzen over vaders en zonen die door een vroegtijdigen dood uit den huiselyken kring zyn weggerukt. Wat een leed, wat een ellende! Maar dit alles is gering bij het lyden dat wij aanschouwen op Golgotha. Het drama van Golgotha, gij hebt er allen wel eens van gehoord. Wij zyn thans in de lydensweken en herdenken het lyden van Jezus Christus, den Zoon van God. Verraden door Judas, verloochend door Petrus geleid voor Kajafas, Herodus en Pilatus, aldaar beschimpt, gehoond en bespot en uiteindelyk den smadelyken en bitteren kruisdood gestorven. En dat alles voor een verloren wereld, om onze zonden. En wat is nu by Jezus, den Man van smarten, de reactie op deze bejegeningen? Scheldt of hoont Hij terug? Neen, niets van dit alles.

De reactie? Hoort het eerste kruiswoord: „Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen!" Christus, de met smaad beladene, die als Hij gescholden wordt niet terugschold. Dit ten voorbeeld aan ons. Mocht gij in deze kleine samenleving beleedigd, gehoond, bespot of gescholden worden, dan niet met de zelfde maat terug meten, maar bidden, met in Uw hart „Vader vergeef het hun". Want gij zult geen kwaad met kwaad vergelden, maar: „Heb Uw vyanden lief, doe wel degenen die U haten. Met zulk een geestesgesteldheid zult gij eerst recht Paaschfeest kunnen vieren. Na kruisdood en opstanding. De Heere is waarlyk opgestaan; nu vangt het nieuwe leven aan; die met geloof op Jezus ziet, die vreest voor dood en helle niet. Die dan dit laatste kan en durft beamen, die kan ook zeggen:

Vergeef ons onze schulden, Heer
Wij schonden al te snood Uw eer
De boosheid kleeft ons altyd aan
Wie onzer zou voor U bestaan
Had Jezus niet voor ons geleen!
Wij schelden kwijt die ons misdeen.

H. v. d. Ploeg
104396.